ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

The Relationship between Leadership in Digital Era with the Learning Organization in Sisaket Primary Educational Service Area Office 3

ศุภาวณีย์ ระคนจันทร์[1*], พงษ์ศักดิ์ ทองพันชั่ง[2], จิตติมาภรณ์ สีหะวงษ์[3]
Supawanee Rakhonchan[1*], Pongsak Thongpanchang[2], Jittimaporn Sihawong[3]

[1,2,3] สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
[1,2,3] Educational Administration, Faculty of Education and Human Development, Sisaket Rajabhat University

*Corresponding email: stu6430117225@sskru.ac.th
Received: 1 May 2023; Revised: 4 June 2023; Accepted: 12 June 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาระดับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลกับองค์การแห่งการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 32 คน และครูจำนวน 290 คน รวมทั้งสิ้น 322 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.974 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การมีวิสัยทัศน์ยุคดิจิทัล รองลงมาคือ ความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล และค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ การสร้างวัฒนธรรมยุคดิจิทัล 2) ระดับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการทำงานเป็นทีม รองลงมาคือ ด้านการใช้เทคโนโลยี และค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ ด้านการเพิ่มอำนาจแก่บุคคล 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3 มีความสัมพันธ์กันในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.850

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล, องค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา

ABSTRACT

The purposes of the research were 1) study the level of Digital Leadership. 2) study the level of Learning Organization of the school. and 3) study the relationship between Leadership in the Digital Era and the Learning Organization of Sisaket Primary Educational Service Area Office 3. The sample group consisted of school administration and teachers of 322 people. The research instruments included a questionnaire and a semi structured interview form with a reliability of 0.974. The data were then analyzed statistically including, percentage, means, standard deviation, and Pearson's product moment correlation coefficient.

The research findings were as follows: 1. The level Digital Leadership of in Sisaket Primary Educational Service Area Office 3 was at high level for all issues. When each aspect was considered, it was found that the item that featured the highest average was in the digital visionary leadership, and digital professionalism, respectively. And the lowest average was in the digital age learning culture. 2. The level of Learning Organization of the school in Sisaket Primary Educational Service Area Office 3 was at a high level for all issues. When each aspect was considered, it was found that the item that featured the highest average was in teamwork, and information technology, respectively. And the lowest average was in empowerment. 3. The relationship between Leadership in the Digital Era and the Learning Organization of Sisaket Primary Educational Service Area Office 3. District 2 showed a relationship in the middle level with statistical significance at 0.01 level and the value of correlation was 0.850

Keywords: Digital Leadership, Learning Organization of School

บทนำ

จากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในการเข้าถึงและได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นการสนองตอบนโยบายการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดไว้ในหมวด 9 โดยให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีทางการศึกษาและมีมาตราที่น่าสนใจคือมาตรา 65 ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการผลิตรวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมมีคุณภาพและประสิทธิภาพ มาตรา 66 ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ทำได้เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มาตรา 67 รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษารวมทั้งการติดตามตรวจสอบและ ประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทยด้วยเหตุนี้เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญต่อสถานศึกษาเป็นอย่างมาก ถ้าผู้บริหารมีวิธีการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศดีนำพาสถานศึกษาประสบ

ความสำเร็จได้ไม่ยาก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 19) ในยุคของการปฏิรูปการศึกษารัฐบาลได้เร่งพัฒนาการศึกษาให้ไปพัฒนาคุณภาพของคน เพื่อให้คนสามารถช่วยพัฒนาประเทศได้ เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเป็นเครื่องมือที่มีอานุภาพสูงในการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจะต้องสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสถานศึกษา ถ้าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลสูงก็จะได้เปรียบในการแข่งขันที่จะนำไปสู่การบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างยั่งยืนสามารถบริหารการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดรับกับเป้าหมายและทิศทางการเปลี่ยนแปลง (จันทนา แสนสุข, 2559) ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จึงจำเป็นต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างคุ้มค่าที่แท้จริง (เอกชัย กี่สุขพันธ์, 2559: 2) องค์การแห่งการเรียนรู้เป็นองค์การหนึ่งที่รวมเอาสมาชิกที่มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานอย่างเดียวกัน เข้ามาปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายคือการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนและบุคคลสำคัญที่มีส่วนผลักดันสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษานั่นเอง ซึ่งผู้บริหารจะต้องมีทั้งศาสตร์และศิลป์ในการปกครองบังคับบัญชา หรือมีภาวะผู้นำที่สามารถจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาหรือครูในโรงเรียนให้มีความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถหรือเรียกว่าร่วมมือทั้งด้านร่างกายและจิตใจแล้วหลอมเข้าเป็นหนึ่งเดียวกันกับผู้นำเพื่อให้สามารถดำเนินงานไปสู่จุดมุ่งหมายตามที่สถานศึกษานั้นวางวัตถุประสงค์ไว้ โดยปัจจัยที่มีส่วนผลักดันโรงเรียนให้ไปสู่ความสำเร็จได้ก็คือ ผู้นำหรือผู้บริหารโรงเรียน ดังนั้น ภาวะผู้นำจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินงานของโรงเรียน (พนารัตน์ หุ่นเอี่ยม, 2559: 2) รวมทั้งมีส่วนสำคัญที่จะผลักดันองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา การจัดการความรู้ที่เกิดจากการร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของคนในองค์การสมาชิกทุกคนมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองตลอดเวลา เพื่อศักยภาพของตนเองและขององค์การเกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่งผลให้องค์การมีการพัฒนาไปในทางที่ดีอย่างต่อเนื่องพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้กระบวนการและสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ที่มีคุณค่าต่อสังคม

ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลนั้นจึงมีความสำคัญควบคู่กับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีหน้าที่ตอบสนองความต้องการของผู้มาใช้บริการโครงสร้างองค์การของสถานศึกษาจะต้องมีความยืดหยุ่นได้มีระบบสารสนเทศที่ทันสมัยและรวดเร็วสื่อสารได้ถูกต้องตลอดจนมีการทำงานเป็นทีมลักษณะดังกล่าวเรียกว่า ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สถานศึกษาก็จะเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ที่มีความเคลื่อนไหวในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอยู่ตลอดเวลา จากการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้ตลอดเวลามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นผลการสอบประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติดีขึ้น สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน (ประภาวัลย์ สิงหภิวัฒน์, 2556: 3) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้มีความสามารถในการมองเห็น ทิศทาง วิกฤตและโอกาสจะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้ชัดเจนบนพื้นฐานความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ (สราวุธ นาแรมงาม, 2561: (95-98)) เพื่อจะสามารถมองเห็น จุดเด่น จุดด้อย เพื่อที่จะพัฒนาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่สูงขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ที่มีนโยบายสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา พัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้และใช้ดิจิทัลเป็นเครื่องในการเรียนรู้ ผลักดัน

ให้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการของสถานศึกษา และมาช่วยในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการบริหารและการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (แผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ 2564 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3, 2564: 6)

จากข้อมูลที่นำเสนอข้างต้นจะเห็นว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญเป็นอย่างมากที่จะนำมาบริหารจัดการสถานศึกษารวมทั้งการเรียนการสอน โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนองค์การในการบริหารจัดการศึกษาและพัฒนาความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันในระดับมากน้อยเพียงใด เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาพัฒนาส่งเสริมให้ผู้บริหารมีศักยภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3
2. เพื่อศึกษาระดับองค์การแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3

สมมติฐานของการวิจัย

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3 มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับสูง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 รวมประชากรทั้งสิ้น 1,968 คน โดยจำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 198 คน และครูจำนวน 1,770 คน

1.2 ตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) จากประชากร 1,968 คน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 322 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 32 คน และครูจำนวน 290 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และเทียบสัดส่วนตามขนาดของสถานศึกษา

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้จากการศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัล (Digital Leadership) ของ มลิวัลย์ ธรรมแสง, (2558); เอกชัย กี่สุขพันธ์, (2559); สุกัญญา แช่มช้อย, (2561); จิณณวัตร ปะโคทัง, (2561); สราวุธ นาแรมงาม, (2561); ทินกร บัวชู และทิพภาพร บัวชู (2562); กนกอร สมปราชญ์, (2562); Larson, Miller and Ribble, (2009); Center for Advanced Study of Technology Leadership in Education (CASTLE), (2009); Stewart, (2015) และ Sheninger, (2019); Ribble, Baiiy & Ross,(2004) Duickert,(2016); Zhu (2016) แล้วสังเคราะห์สรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำ 5 ข้อ ดังนี้ 1) การมีวิสัยทัศน์ยุคดิจิทัล 2) การสร้างวัฒนธรรมยุคดิจิทัล 3) การจัดการข้อมูลด้านดิจิทัล 4) การเป็นพลเมืองยุคดิจิทัล และ 5) ความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล

ผู้วิจัยได้จากการศึกษาองค์ประกอบขององค์การแห่งการเรียนรู้ของ ของ ชูชัย ศรชำนิ และคณะ, (2549); ณรัฐ วัฒนพาณิช, (2550); อำนาจ ศรีพูนสุข, (2551); Senge,(1990); Bennett and O'Brien, (1994); Marquardt and Reynold (1994); Gephardt and et al.,(1996); Marquardt, (1996) แล้วสังเคราะห์สรุปองค์ประกอบขององค์การแห่งการเรียนรู้ 5 ข้อ ดังนี้ 1) ด้านการเรียนรู้ 2) ด้านการปรับเปลี่ยนองค์การ 3) ด้านการเพิ่มอำนาจแก่บุคคล 4) ด้านการใช้เทคโนโลยี และ 5) ด้านการทำงานเป็นทีม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงจากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective of Congruence: IOC) พบว่า แบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60- 1.00 ขึ้นไป แล้วผู้วิจัยได้ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3 จำนวน 30 คน พบว่าค่าความเชื่อมั่นของตัวแปร X เท่ากับ 0.955 ตัวแปร Y เท่ากับ 0.950 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.974 ซึ่งแบบสอบถามงานวิจัย แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศและตำแหน่ง

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3 จำนวน 25 ข้อ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3 จำนวน 25 ข้อ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลจากบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ถึงโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3

2. ผู้วิจัยประสานงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3 ในการประสานงานสถานศึกษาในสังกัด เพื่อส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง

3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม จำนวน 322 ชุด ถึงกลุ่มตัวอย่างทางช่องทางออนไลน์ (Google Form) พร้อมทั้งขอความร่วมมือส่งแบบสอบถามคืนภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับแบบสอบถาม

4. ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 322 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ผู้วิจัยใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) และผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเพศ และตำแหน่ง แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	98	30.43
1.2 หญิง	224	69.57
รวม	**322**	**100.00**
2. ตำแหน่ง		
1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	32	9.94
1.2 ครู	290	90.06
รวม	**322**	**100.00**

จากตารางที่ 1 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ เป็นเพศชาย จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 30.43 และเป็นเพศหญิง จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 69.57 และข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่ง ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 9.94 และตำแหน่งครูจำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 90.06

2. ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

รายการ	ระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัล		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การมีวิสัยทัศน์ยุคดิจิทัล	4.44	0.53	มาก
2. การสร้างวัฒนธรรมยุคดิจิทัล	4.36	0.57	มาก
3. การจัดการข้อมูลด้านดิจิทัล	4.41	0.55	มาก
4. การเป็นพลเมืองยุคดิจิทัล	4.40	0.56	มาก
5. ความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล	4.42	0.54	มาก
เฉลี่ย	**4.41**	**0.49**	**มาก**

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.41, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่ค่าเฉลี่ยมากที่สุดสามอันดับแรก โดยเรียงตามลำดับคือ การมีวิสัยทัศน์ยุคดิจิทัล ($\bar{X}$ = 4.44, S.D. = 0.53) รองลงมาคือความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล ($\bar{X}$ = 4.42, S.D. = 0.54) และการจัดการข้อมูลด้านดิจิทัล ($\bar{X}$ = 4.41 S.D. = 0.55) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือการสร้างวัฒนธรรมยุคดิจิทัล ($\bar{X}$ = 4.36, S.D. = 0.57)

3. ผลการวิเคราะห์องค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3

รายการ	ระดับองค์การแห่งการเรียนรู้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการเรียนรู้	4.41	0.53	มาก
2. ด้านการปรับเปลี่ยนองค์การ	4.37	0.54	มาก
3. ด้านการเพิ่มอำนาจแก่บุคคล	4.35	0.57	มาก
4. ด้านการใช้เทคโนโลยี	4.42	0.54	มาก
5. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.43	0.53	มาก
เฉลี่ย	**4.39**	**0.49**	**มาก**

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.39, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่ค่าเฉลี่ยมากที่สุดสามอันดับแรกโดยเรียงตามลำดับคือด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X}$ = 4.43, S.D. = 0.53) รองลงมาคือด้านการใช้เทคโนโลยี ($\bar{X}$ = 4.42, S.D. = 0.54) และด้านการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.41, S.D. = 0.53) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการเพิ่มอำนาจแก่บุคคล ($\bar{X}$ = 4.35, S.D. = 0.57)

4. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3

ตารางที่ 4 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3

ตัวแปร	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	Y_{total}
X_1	0.681**	0.674**	0.663**	0.606**	0.669**	0.731**
X_2	0.690**	0.655**	0.652**	0.630**	0.668**	0.731**
X_3	0.714**	0.721**	0.734**	0.711**	0.706**	0.797**
X_4	0.712**	0.679**	0.714**	0.687**	0.661**	0.767**
X_5	0.728**	0.736**	0.701**	0.663**	0.712**	0.786**
X_{total}	0.883**	0.887**	0.913**	0.889**	0.914**	0.850**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัล(X_{total}) กับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา (Y_{total}) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับสูง (r_{XY} = 0.850) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์กับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา (Y_{total}) รายด้านพบว่ามีความสัมพันธ์กันเชิงบวก อยู่ในระดับสูงถึงระดับสูงมาก โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการทำงานเป็นทีม (Y_5) (r_{xy}= 0.914) รองลงมา ด้านการเพิ่มอำนาจแก่บุคคล (Y_3) (r_{xy}= 0.913) ด้านการใช้เทคโนโลยี (Y_4) (r_{xy}= 0.889) ด้านการปรับเปลี่ยนองค์การ (Y_2) (r_{xy}= 0.887) และด้านการเรียนรู้ (Y_1) (r_{xy}= 0.883)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3 ครั้งนี้มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าค่าเฉลี่ยมากสามอันดับแรกโดยเรียงตามลำดับ คือ การมีวิสัยทัศน์ยุคดิจิทัล ความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล และการจัดการข้อมูลด้านดิจิทัล สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกมาในการกำหนดทิศทางและเป้าหมาย ถ่ายทอดวิสัยทัศน์ร่วมกับการแลกเปลี่ยนกับบุคลากรเพื่อพัฒนาและนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับผลการวิจัย ของวรรณา เฟื่องฟู (2558: 47) ได้ศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2” ผลการวิจัยพบว่าระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุธาสินี สุริยา (2564: 94) ได้ศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2” ผลการวิจัยพบว่าระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 อยู่ในระดับมากทุกด้าน เนื่องมาจากผู้บริหารศึกษาสำรวจหาข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาความคิดสร้างสรรค์สามารถนำแนวคิดแบบเดิมมาพัฒนาต่อยอดให้เกิดการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่มีคุณค่า

ด้านการมีวิสัยทัศน์ยุคดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกมาในการกำหนดทิศทางและเป้าหมาย รวมถึงอธิบายถ่ายทอดวิสัยทัศน์ร่วมกับการแลกเปลี่ยนกับบุคลากรเพื่อพัฒนาและนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในสถานศึกษาจัดหาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมภายในการใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับความเป็นเลิศและสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงในองค์การ รวมทั้งสามารถนำสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายที่ดีขึ้นในอนาคต

ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ด้านการสร้างวัฒนธรรมยุคดิจิทัล สอดคล้องกับกรณัฏฐ์ ตาแปง (2563: 50) เรื่อง “บทบาทภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่สลองใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3” พบว่า 1) ผลการศึกษาบทบาทภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่สลองใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าบทบาทภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัลรองลงมา คือ ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ ด้านความเป็นเลิศในการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ ด้านผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ และด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้บนโลกยุคดิจิทัลตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าการสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษามีการใช้ ICT ไม่ว่าจะเป็นการจัดการเรียนการสอนของครู การบริหารงานสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ตลอดจนการให้นักเรียนสามารถใช้และเข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ยังต้องมีการพัฒนา

2. ผลการวิเคราะห์ระดับองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าค่าเฉลี่ยมากสามอันดับแรกโดยเรียงตามลำดับ คือ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการใช้เทคโนโลยีและด้านการเรียนรู้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานมีการทำงานเป็นทีม ทุกคนมีส่วนสร้างสรรค์และแลกเปลี่ยนความคิด มีการทำงานเป็นทีมโดยเน้นเป้าหมายและการมีส่วนร่วมการรู้บทบาทหน้าที่ของตน สอดคล้องกับผลการวิจัยของพรธิดา เมฆวทัต (2559: 159) ได้ศึกษาเรื่อง “ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด” ผลการวิจัยพบว่า 1. ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับสูง ผลการวิจัยของทองเพียร เตยหอม. (2561: 4-5) ได้ศึกษาเรื่อง “แนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุทัยธานี เขต 1” ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ในด้านการคิดเชิงระบบ ด้านการรอบรู้แห่งตน ด้านการมีแบบแผนความคิด ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม และด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม อยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยของ Ford, (1997: 104) ได้ศึกษาเรื่อง “การมุ่งสู่องค์การแห่งการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่าง คือข้าราชการของรัฐนิวฟาวด์แลนด์ ประเทศแคนาดา” ผลการศึกษาพบว่า องค์การของรัฐบาลกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการจัดระบบใหม่ การลดขนาดองค์การหรือแม้แต่การรวมองค์การเข้าด้วยกันการเปลี่ยนแปลงให้เป็นผู้นำและบุคลากรในองค์การ ต้องเปลี่ยนแปลงตนเองอย่างมีประสิทธิภาพโดยมีกลยุทธ์ต่างๆ คือ การแบ่งปันความคิด การทำงานเป็นทีม การเปิดรับเพื่อเรียนรู้อย่างจริงจังในทุก ๆ ระดับ เรียกการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ระดับ เรียกการเปลี่ยนแปลงในองค์การเช่นนี้ว่า “การพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้” สอดคล้องกับผลการวิจัยของ MaKi (2001,pp. 25-29) ได้ศึกษาเรื่อง “โรงเรียนที่เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของครูในประเทศญี่ปุ่นกับสหรัฐอเมริกา” ผลการศึกษาพบว่า การเรียนรู้เป็นเป้าหมายหลักซึ่งเกี่ยวกับครูผู้สอน และการจัดองค์ประกอบการเรียนรู้ที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ โดยครูนั้นจะต้องเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นวิธีการที่จะเรียนรู้ภาระงานของเขาในโครงสร้างที่ประกอบด้วยหน้าที่อันหลากหลาย เป็นกิจกรรมที่ครูจะปรับเปลี่ยนไปตามหน้าที่ ซึ่งประสบการณ์ในหน้าที่นั้นประกอบด้วย 1) ครูสามารถที่จะปรึกษากับคณะทำงาน 2) ครูปฏิบัติด้วยตนเองและ 3) ครูจะต้องปรึกษาหารือกับคณะผู้บริหาร และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างครูสองประเทศ พบว่า ครูในประเทศญี่ปุ่นต้องการพัฒนาและแก้ปัญหาในเป้าหมายหลัก ส่วนครูในประเทศสหรัฐอเมริกามีแนวโน้มการรับรู้เกี่ยวกับทักษะพื้นฐาน และทำงานได้ดีและเป็นเป้าหมายหลักในการเรียนรู้ภาระหน้าที่งาน

ด้านการทำงานเป็นทีมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานมีการทำงานเป็นทีม ทุกคนมีส่วนสร้างสรรค์และแลกเปลี่ยนความคิด มีการทำงานเป็นทีมโดยเน้นเป้าหมายและการมีส่วนร่วมการรู้บทบาทหน้าที่ของตน และการประสานสัมพันธ์ซึ่งกันและกันเป็นรูปแบบทิศทางเดียวกันเพื่อพัฒนาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ

ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการเพิ่มอำนาจแก่บุคคล แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารยังขาดการสนับสนุนพัฒนาให้บุคลากรมีคุณภาพและความสามารถ กระจายความรับผิดชอบและการตัดสินใจแก้ปัญหาเพื่อให้การปฏิบัติงานมีศักยภาพ ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้และฝึกอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 พบว่ามีความสัมพันธ์ระดับสูง และเป็นความสัมพันธ์ทางบวกซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัยครั้งนี้ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.850 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าภาวะผู้นำยุคดิจิทัลมีผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ทำหน้าที่ตอบสนองความต้องการของผู้มาใช้บริการ มีความยืดหยุ่น มีระบบสารสนเทศที่ทันสมัยและรวดเร็วสื่อสารได้ถูกต้องตลอดจนมีการทำงานเป็นทีมร่วมกับครูและบุคลากรในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนองค์การและบริหารจัดการศึกษา รวมทั้งเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือที่มีอานุภาพสูงในการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวรรณา เฟื่องฟู (2558) ได้ศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2” ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3.1 การมีวิสัยทัศน์ยุคดิจิทัลกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์กับองค์การแห่งการ

เรียนรู้รายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกอยู่ในระดับสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากที่สุดคือ ด้านการเรียนรู้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการกำหนดเป้าหมายและทิศทางร่วม แลกเปลี่ยนข่าวสาร ข้อมูลความรู้กับบุคลากรพัฒนาตนเองและพัฒนาการปฏิบัติงานให้เชี่ยวชาญมากยิ่งขึ้น

3.2 การสร้างวัฒนธรรมยุคดิจิทัลกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวก ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์กับองค์การแห่งการเรียนรู้รายด้าน พบว่าความสัมพันธ์กันเชิงบวกอยู่ในระดับสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากที่สุดคือ ด้านการเรียนรู้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างบรรยากาศในการทำงานและมีการนำ ICT มาใช้ในการบริหารงานในสถานศึกษาและจัดการเรียนการสอนของครูและมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอจนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ในองค์กร

3.3 การจัดการข้อมูลด้านดิจิทัลกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์กับองค์การแห่งการเรียนรู้รายด้านพบว่า ความสัมพันธ์กันเชิงบวกอยู่ในระดับสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากที่สุดคือ ด้านการเพิ่มอำนาจแก่บุคคล สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการจัดการโครงสร้างข้อมูลให้สามารถเข้าถึงได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยให้ครูและนักเรียนสามารถใช้และเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว สนับสนุนพัฒนาให้บุคลากรมีคุณภาพและความสามารถกระจายความรับผิดชอบและการตัดสินใจ เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้

3.4 การเป็นพลเมืองยุคดิจิทัลกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์กับองค์การแห่งการเรียนรู้รายด้านพบว่า ความสัมพันธ์กันเชิงบวกอยู่ในระดับสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากที่สุดคือ ด้านการเพิ่มอำนาจแก่บุคคลสาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยี สนับสนุนให้ครูเกิดความตระหนักในประเด็นทางดิจิทัลเป็นผู้นำในการใช้งานเทคโนโลยีอย่างคล่องแคล่วและนำเทคโนโลยีมาช่วยในการบริหารงานกระจายงานและหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ

3.5 ความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัลกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์กับองค์การแห่งการเรียนรู้รายด้านพบว่า ความสัมพันธ์กันเชิงบวกอยู่ในระดับสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากที่สุดคือ ด้านการปรับเปลี่ยนองค์การสาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการปฏิบัติการทำงานอย่างเป็นเลิศมีการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยีรวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์มีการจัดโครงสร้างการทำงานที่ไม่ซับซ้อนนำไปสู่ผลสำเร็จของการปฏิบัติงาน

จากผลการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำยุคดิจิทัลมีความสัมพันธ์ในระดับสูงกับองค์การแห่งการเรียนรู้ ดังนั้นภาวะผู้นำยุคดิจิทัลมีผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ทำหน้าที่ตอบสนองความต้องการของผู้มาใช้บริการ มีความยืดหยุ่น มีระบบสารสนเทศที่ทันสมัยและรวดเร็วสื่อสารได้ถูกต้องตลอดจนมีการทำงานเป็นทีมร่วมกับครูและบุคลากรในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนองค์การและบริหารจัดการศึกษา รวมทั้งเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือที่มีอานุภาพสูงในการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างวัฒนธรรมยุคดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่นักเรียนสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ต ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสนับสนุนให้บุคลากรใช้อย่างต่อเนื่องมีการนำระบบ ICT มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครู

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า องค์การแห่งการเรียนรู้ ด้านการเพิ่มอำนาจแก่บุคคลมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ควรให้อิสระในการตัดสินใจและแก้ปัญหาแก่บุคลากรในสถานศึกษา กระจายความรับผิดชอบเพื่อเพิ่มอำนาจการตัดสินใจให้แก่บุคลากร และสนับสนุนในบุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีวิสัยทัศน์ยุคดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกมามีการกำหนดทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจนขององค์การ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 อาจจะมีการผลักดันสนับสนุนการจัดการข้อมูลด้านดิจิทัล เพื่อสามารถนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่มาใช้ในการสร้างประโยชน์แก่องค์การแห่งการเรียนรู้ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำด้านการสร้างวัฒนธรรมยุคดิจิทัลให้แก่บุคลากร เพื่อทราบถึงปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันต่อไป

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาด้านการเพิ่มอำนาจแก่บุคคลเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพและเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้นไป

เอกสารอ้างอิง

กนกอร สมปราชญ์. (2562). *ภาวะผู้นำ: แนวคิด ทฤษฎีและการพัฒนา.* ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

กรณัฏฐ์ ตาแปง. (2563). *บทบาทภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่สลองในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยพะเยา

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล.* กระทรวงศึกษาธิการ.

จันทนา แสนสุข. (2559). *ภาวะผู้นำ Leadership* (พิมพ์ครั้งที่ 3). บริษัท ทริปเพิ้ลกรุ๊ป จำกัด.

จิณณวัตร ปะโคทัง. (2561). *ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล สำหรับผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ*. โรงพิมพ์ศิริธรรมออฟเซ็ท.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2550). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. ไทเนรมิตกิจ อินเตอร์ โปรเกรสชิฟ จำกัด.

ชูชัย ศรชำนิและคณะ. (2549). *การวางแผนกลยุทธ์และการพัฒนาคุณภาพบริการของโรงพยาบาล.* มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ณรัฐ วัฒนพานิช. (2550). *รูปแบบการจัดองค์กรแห่งการเรียนรู้สำหรับบุคลากรกลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ดวงกมล กิ่งจำปา. (2555). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมงานเทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ทินกร บัวชู, ทิพภาพร บัวชู. (2562). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา The Status of Digital Leadership of Education Management Administrators. *วารสารครุศาสตร์สาร : Journal of Educational Studies*, *13*(2): 294-285.

ทองเพียร เตยหอม. (2561). *แนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุทัยธานี เขต 1* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ธีระ รุญเจริญ. (2550). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). ข้าวฟ่าง.

ประภาวัลย์ สิงหภิวัฒน์. (2556). *แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

พนารัตน์ หุ่นเอี่ยม. (2559). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่กรศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.

พรธิดา เมฆวทัต. (2559). *ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.

มลิวัลย์ ธรรมแสง. (2558). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาเฉพาะความพิการ* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

วรรณา เฟื่องฟู. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

สราวุธ นาแรมงาม. (2561). ผู้นำกับการขับเคลื่อนนโยบายประเทศไทย 4.0. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.

สุกัญญา แช่มช้อย. (2558). ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี: การนำเทคโนโลยีสู่ห้องเรียนและโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, *16*(4), 216-224.

สุธาสินี สุริยา. (2564). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.

สุภวัช เชาวน์เกษม. (2563). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อำนาจ ศรีพูนสุข. (2551). *องค์กรแห่งการเรียนรู้และการจัดการความรู้* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2559). *การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล (School Management in Digital Era).* บทความออนไลน์สานพลังประชารัฐ. https://shorturl.asia/sWPBU.

Benett, J.K. and O'Brien, M.J. (1994). The Building Blocks of the Learning Organization. *Training*, 3, 41-49.

Center for Advanced Study of Technology Leadership in Education (CASTLE). (2009). *Principal Technology Leadership* Assessment. http://schooltechleadership.org/wordpress/wpcontent/uploads2010/02/ptla_info_packet.pdf

Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed). Harper Collins Publisher.

Duickert, J. (2016). *Digital leadership: Changing paradigms for changing times*. New Jersey: Prentice-Hall.

Ford, David F. (1997). *Toward a Learning Organization*: *Guidelines for Bureaucracies.* ME.D. Dissertation Abstract, Memorial University of Newfoundland (Canada).

Gephart, M. A. and et al. (1996). Learning Organizations Come Alive. *Training & Development*. *50*(12), 35 - 45.

Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, *30*(3),607 -610.

Larson, L., Miller, T., & Ribble, M. (2009). 5 Considerations for Digital Age Leaders.

Maki, M.J. (2001). *School as learning organization: How Japanese teachers learn to performnon – instructional tasks.* Ph.D. Dissertation, Canada: The University of British Columbia.

Marquardt, M. J. (1996). *Building the Learning Organization: A System Approach to Quantum Improvement and Global Success.* New York: McGraw-Hill.

Marquardt & Reynolds. (1994). *The Global Learning Organization*. New York: Irwin.

Ribble, M. S., Bailey, G. D., & Ross, T. W. (2004). Digital citizenship addressing appropriate technology behavior. *ISTEInternational Society for Technology in Education*, *32*(1), 6-12.

Senge, (1994). *The Fifth Discipline Fieldbook*. New York: Currency Doubleday.

Stewart, M. (2015). The Language of Praise and Criticism in a Student Evaluation Survey. *Studies in Educational Evaluation*, 45, 1-9.

Sheninger, E C. Pillars of Digital Leadership. *International Center for Leadership in Education*, 2014, 4-1.

Zhu. (2016). The plant cell. *Journal Description*, *18*(9), 102